

Základní škola
Slovanka

Školní rok 2026/2027 - podzimní vydání

SOVÍK

Na vydání se podíleli: Zakhar Karaulov

Koordinovala: Bc. M.A.Hnídková

Slovo úvodem

Milí čtenáři. 🍁 PODZIM JE TADY! 🍂

Barevné období plné změn, vůní a zajímavostí. Podzim je období, kdy se příroda připravuje na zimní odpočinek. Dny se zkracují, rána bývají chladnější a stromy se převlékají do žlutých, oranžových a červených barev. Ale víte, **proč se to všechno děje?** To vše se dozvíš v tomto vydání našeho Sovíku 😊.

Obsah:

- 1. Úvodní strana*
- 2. Slovo úvodem*
- 3. Přehled volných dnů během podzimu*
- 4. – 5. Významná osobnost*
- 6. Podzimní básničky*
- 7. 7 zajímavostí o podzimu*
- 8. Podzimní osmisměrka a minikvíz*

Přehled podzimních volných dnů

- Samotné podzimní prázdniny:

čtvrtek 29. a pátek 30. října 2026

- Navazující volno:

díky státnímu svátku ve středu 28. října 2026 (Den vzniku samostatného československého státu) a víkendu mají žáci souvislé volno od středy 28. října do neděle 1. listopadu 2026

- Další prodloužený víkend:

víkend 14. a 15. listopadu + ředitelské volno 16. listopadu + úterý 17. listopadu – Den boje za svobodu a demokracii

Významná osoba podzimu → Václav Havel

Václav Havel se narodil **5. října 1936** v Praze. V 60. letech 20. století působil v Divadle „Na zábradlí“. V době kolem „pražského jara*“ se zapojil do politické diskuse a prosazoval zavedení demokratické** společnosti. Byl posledním prezidentem Československa a prvním prezidentem České republiky.

Havel ale nebyl jen prezident. Už od mládí měl rád divadlo, psal hry a zajímal se o dění kolem sebe. Některé jeho hry byly dokonce tak zvláštní, že si při jejich čtení nebo sledování člověk musel říkat: „Co tím vlastně myslí?“ Právě tím ale dokázal lidi přimět k přemýšlení.

Václav Havel se nebál říkat svůj názor ani v době, kdy to mohlo znamenat velké problémy. Tehdejší komunistický režim*** jeho názory často odmítal. Havel byl kvůli svým postojům několikrát zatčen a nakonec strávil několik let ve vězení. Ani tam ale nepřestal psát.

Velká změna přišla v listopadu 1989. Po demonstraci studentů 17. listopadu se začaly v Československu rychle měnit poměry. Havel se stal jednou z nejvýraznějších tváří sametové revoluce****. A právě tady přichází možná nejzajímavější část jeho příběhu: ještě na začátku roku byl vězněný spisovatel, ale

na konci roku už byl prezidentem Československa. Prezidentem byl zvolen 29. prosince 1989.

V roce 1993, po rozdělení Československa, se Havel stal prvním prezidentem České republiky. Ve funkci zůstal až do roku 2003. Během této doby také často cestoval a setkával se s významnými osobnostmi z celého světa.

Havel byl známý také svým typickým vzhledem. Často nosil svetr, měl neupravenější vlasy a působil spíš jako spisovatel než jako prezident. A právě to se k němu hodilo. Nebyl totiž člověkem, který by celý život plánoval, že jednou bude sedět na Pražském hradě. Jeho cesta k prezidentství byla velmi neobvyklá.

Václav Havel zemřel 18. prosince 2011. Dodnes patří mezi nejznámější české osobnosti. Jeho život je zajímavý hlavně tím, že ukazuje, jak se ze spisovatele a člověka, který měl kvůli svým názorům problémy s tehdejší mocí, může stát prezident celé země.

Vysvětlivky

* pražské jaro – období v roce 1968, kdy se lidé v Československu snažili prosadit větší svobodu

** demokracie – způsob vlády, ve kterém mají občané možnost podílet se na rozhodování o zemi

*** komunistický režim – způsob vlády, který v Československu existoval před rokem 1989

**** sametová revoluce – události v listopadu a prosinci 1989, které vedly ke konci komunistického režimu v Československu

PODZIMNÍ BÁSNIČKY

PODZIMNÍ ČAS VŠUDE KOLEM NÁS

ZÁŘÍ

Září barví sady v kraji,
jablka se červenají.
Nad kopcem se směje drak,
letí vzhůru do oblak.

ŘÍJEN

Říjen dá nám hodně práce,
brambory jsou ještě v řádce.
Až jich bude plný sklad,
navštívíme vinohrad.

LISTOPAD

Listopad se mlhou šatí.
Nejdřív listy buků zlatí,
potom v celém okolí
všechny stromy oholí.

7 zajímavostí o podzimu, které možná nevíte

Podzim není jen období deště, kratších dnů a návratu do školních lavic. Příroda se během něj výrazně mění a připravuje na zimu. Víte ale, co se za těmito změnami skrývá?

1. Listy se vlastně „nebarví“

Zelenou barvu listům dává chlorofyl. Když se na podzim dny zkracují a ubývá slunečního světla, chlorofyl se postupně rozkládá. Teprve potom se naplno ukážou další barviva ukrytá v listech – žlutá a oranžová.

2. A odkud se bere červená?

Za krásné červené odstíny mohou barviva zvaná **antokyany**. Ta se v některých listech vytvářejí právě na podzim.

3. Každý strom má své oblíbené podzimní barvy

Břízy a habry se často zbarvují do žluta, zatímco javory mohou být oranžové až červené. Duby a buky získávají také hnědé odstíny.

4. Slunečný podzim znamená krásnější barvy

Pokud je na podzim hodně slunečných dnů a zároveň ještě příliš nemrzne, bývají barvy listů výraznější. Deštivé počasí nebo silnější mrazíky jim naopak příliš nesvědčí.

5. Zvířata mají na podzim napilno

Některá si vytvářejí zásoby potravy, jiná hledají místo, kde přečkají zimu. Stěhovaví ptáci se zase vydávají na dlouhou cestu do teplejších oblastí.

6. Podzim je obdobím sklizně

Jablka, hrušky, švestky, dýně, ořechy nebo hroznové víno – právě podzim je tradičně spojený se sklizní mnoha druhů ovoce a zeleniny.

7. A co kaštany?

Kaštany, žaludy a barevné listí jsou nejen symbolem podzimu, ale také důležitou součástí přírody. Žaludy například představují potravu pro řadu lesních zvířat.

 Podzimní otázka pro vás:

Jaká je vaše nejoblíbenější věc na podzimu?

Barevné listí , procházky , houby , teplý čaj , nebo snad to, že se pomalu blíží Vánoce?

HRAJ SI S NÁMI:

Na podzim

Najdi v osmisměrce všech 11 slov.

q	d'	i	p	t	ř	b	h	v	p	r	n	j	e
a	k	i	j	f	l	a	g	ů	f	i	u	c	č
y	b	ž	o	z	ó	m	b	m	é	y	i	x	č
ú	ň	l	t	k	i	m	g	č	z	ř	u	d	t'
t'	n	e	ř	z	l	f	t	w	u	u	u	k	d
n	w	p	d	w	l	á	u	k	t'	l	h	b	s
z	é	o	i	ó	o	u	u	t'	a	ž	t	ř	c
d'	p	é	c	a	i	k	é	ž	v	k	a	k	n
é	á	l	l	z	r	h	o	u	b	a	j	a	l
v	c	i	n	n	d	r	a	k	ů	š	é	č	u
m	í	s	r	h	y	á	o	q	ů	t	h	é	é
x	d'	t	r	j	a	b	l	k	o	a	k	e	f
o	t	é	r	h	í	ě	g	d	y	n	ě	a	n

1. podzim

2. _____

3. _____

6. _____

7. _____

8. _____

10. _____

11. _____

PODZIMNÍ MINIKVÍZ

1. Jak se nazývá zelené barvivo v listech?

A) chlorofyl B) karamel C) melanin

2. Které zvíře se ukládá k zimnímu spánku?

A) srnec B) ježek C) zajíc

3. Který z těchto plodů dozrává na podzim?

A) jablko B) pomeranč C) ananas

4. Co se na podzim děje s délkou dne?

A) prodlužuje se B) nemění se C) zkracuje se

5. Poznáte strom podle plodu?

🌰 + 🍎 žalud = _____

Spisovná čísla: 1. A • 2. B • 3. C • 4. A • 5. C